

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО РЕЦЕНЗЕНТА

доктора медичних наук, професора кафедри акушерства гінекології
НУОЗ України імені П.Л. Шупика **Романенко Тамари Григорівни**
на дисертаційну роботу **Кирильчук Ольги Олександрівни**

«Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних
захворювань у вагітних із застосуванням допоміжних репродуктивних
технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні
допоміжних репродуктивних технологій»

на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю
222 Медицина

(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: д.мед.н., професор кафедри репродуктивної та
пренатальної медицини НУОЗ України імені П.Л. Шупика Карлова Олена
Олександрівна

Актуальність обраної теми дисертації

Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена сучасними тенденціями розвитку репродуктивної медицини. Широке впровадження допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ) супроводжується зростанням кількості вагітностей із високим ризиком акушерських та перинатальних ускладнень. Вагітні, у яких зачаття відбулося за допомогою ДРТ, характеризуються вищою частотою гормональних дисфункцій, екстрагенітальних захворювань та порушень адаптаційних механізмів, що негативно впливає на перебіг гестації, розвиток плода та результати пологів.

Незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених окремим аспектам ведення вагітності після ДРТ, на сьогодні відсутні комплексні підходи до стратифікації гормональних змін та екстрагенітальної патології з урахуванням їх прогностичного значення. У зв'язку з цим обрана тема є своєчасною, актуальною та має важливе медико-соціальне значення.

На підставі визначеної актуальності було визначено мету, завдання та методи дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота є науково-дослідною роботою здобувачки поза аспірантурою кафедри репродуктивної та пренатальної медицини НУОЗ України ім. П. Л. Шупика на тему «Оптимізація тактики збереження репродуктивного здоров'я жінок після переривання вагітності в ранніх термінах», номер державної реєстрації - № 0123U103797, термін виконання 2023-2025 роки, а автор є її виконавцем.

Новизна дослідження та одержаних результатів

У дисертаційній роботі вперше проведено комплексну стратифікацію змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних після застосування ДРТ з урахуванням їх впливу на перебіг та результати вагітності. Автором розроблена прогностична шкала ризику ускладнень вагітності після ДРТ

Науковою новизною є розробка прогностичної шкали ризику ускладнень вагітності після ДРТ та алгоритму індивідуалізованої оцінки ризиків та профілактики ускладнень у вагітних після ДРТ, що базується на поєднаному аналізі гормональних показників і супутньої екстрагенітальної патології. Отримані результати розширюють сучасні уявлення про патогенетичні механізми ускладненого перебігу вагітності в цій категорії пацієнток.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження

Теоретичне значення дисертації полягає у поглибленні знань щодо взаємозв'язку гормональних змін та екстрагенітальних захворювань у вагітних після застосування ДРТ. Робота обґрунтовує доцільність системного підходу до оцінки стану таких пацієнток та формування груп ризику.

Практичне значення дослідження полягає у можливості впровадження розроблених автором критеріїв стратифікації та профілактичних заходів у клінічну практику акушерсько-гінекологічних та репродуктивних центрів. Запропоновані рекомендації дозволяють підвищити ефективність ведення вагітності після ДРТ, знизити частоту ускладнень та покращити перинатальні результати.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій,
сформульованих в дисертації

Здобувачка поза аспірантурою Кирильчук Ольга Олександрівна особисто провела дослідження. Дослідження проведені на базі КНП "Київський міський центр репродуктивної та перинатальної медицини". Положення, висновки та практичні рекомендації дисертаційної роботи є науково обґрунтованими та достовірними. Вони базуються на достатньому обсязі клінічного матеріалу, сучасних методах лабораторного та інструментального обстеження, а також коректному застосуванні методів математичної статистики.

Отримані результати логічно узгоджуються з поставленими метою та завданнями дослідження, відповідають сучасному рівню наукових знань і підтверджують доцільність запропонованих підходів до профілактики ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій. Достовірність отриманих результатів підтверджена достатнім обсягом спостережень та використанням надійних методів статистичної обробки даних.

Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення

Дисертація оформлена відповідно Державним стандартам і діючим вимогам МОН України. Анотація викладена українською і англійською мовами і в достатній мірі відображає основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та практичного значення.

У вступі пояснено актуальність теми наукової роботи. Чітко сформульовано мету та завдання дослідження відповідно до предмету та об'єкту дослідження, відображено наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, наведено дані про структуру, обсяг дисертації і зв'язок роботи з науковими програмами, висвітлено обсяг апробації результатів дисертаційного дослідження та вагомий особистий внесок здобувача, публікації.

Авторкою представлено сучасний, методологічно правильно оформлений огляд літератури, який містить проміжні висновки і окреслює коло невирішених і дискусійних запитань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Об'єм даного

розділу є достатнім, тест структурований, легко сприймається, зрозуміло та цікаво. Більшість посилань складають роботи останніх 5 років.

У розділі дисертації «Матеріали та методи досліджень» представлено клінічну характеристику обстежених пацієнтів та методи дослідження. Розділ містить послідовну інформацію про суть дослідження: його загальну характеристику, дизайн, розподіл на групи, методики дослідження, характеристику груп дослідження. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

Усі розділи власних досліджень викладені в логічній послідовності.

Дослідження відображено у достатній кількості інформативних таблиць та рисунків. У розділі, присвяченому аналізу та узагальненню отриманих результатів, здобувачка коротко виклала основні отримані результати, подала їх аналіз та коментар.

Висновки, зроблені на фактичному матеріалі та результатах дослідження, показують основні результати і свідчать про досягнення поставленої мети.

Практичні рекомендації сформульовано чітко, послідовно та зрозуміло, тому вони можуть бути легко використані у щоденній клінічній практиці.

Список використаних джерел оформлений належним чином. Більшість використаних наукових джерел опубліковані англійською мовою. Наведений об'єм використаних джерел свідчить про всебічний аналіз та детальний відбір даних літератури для обґрунтування доцільності та актуальності проведеного дослідження.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Чому саме стратифікація, а не стандартна оцінка ризиків?
2. Чим обґрунтований вибір гормональних показників?

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За матеріалами дисертації опубліковано 4 друковані роботи, з них: 2 - статті у фаховому науковому виданні, рекомендовані МОН України, 2 - статті в наукових виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів.

ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАХИСТ

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертанткою спільно з науковим керівником. Авторка самостійно провела інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Кирильчук О.О. особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені авторкою самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорено та узагальнено наукові положення дисертації, оформлено висновки та практичні рекомендації.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеню доктора філософії Кирильчук Ольги Олександрівни на тему «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Кирильчук О.О. є оригінальним.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

На етапі підготовки до програм допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ) доцільно впроваджувати комплексну оцінку гормонального стану жінок репродуктивного віку з урахуванням наявності та характеру екстрагенітальної патології з метою раннього виявлення груп підвищеного акушерського ризику. Пацієнткам із поєднанням гормональних порушень та екстрагенітальних захворювань доцільно відноситися до групи високого ризику та застосовувати індивідуалізовані профілактичні заходи з ранніх термінів вагітності, включаючи корекцію ендокринних порушень та міждисциплінарне спостереження. Запропоновану модель стратифікації вагітних після ДРТ рекомендовано використовувати як інструмент для вибору оптимальної тактики ведення вагітності, частоти моніторингу та обсягу лабораторно-інструментальних обстежень.

Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради

Дисертація Кирильчук О.О. на тему «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій», відповідає паспорту наукової спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії

Згідно актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Кирильчук Ольги Олександрівни «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень

при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і може бути представлена до офіційного захисту, а її авторка Кирильчук Ольга Олександрівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний рецензент:

професор кафедри акушерства
і гінекології
НУОЗ України імені П. Л. Шупика
доктор медичних наук, професор

Тамара РОМАНЕНКО

МОН України	
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ	
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА	
Підпис _____	ЗАСАДЧУ _____
Меню/Секретар _____	20 _____

